

I

(Akty, jejichž zveřejnění je povinné)

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1775/2005**ze dne 28. září 2005****o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

podmínek přístupu na trh v praxi je nezbytné stanovit jejich právní vymahatelnost.

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(3) Na zasedání Fóra ve dnech 24.–25. září 2003 byl přijat druhý soubor společných pravidel, nazvaný „Druhé pokyny pro správnou praxi“, a účelem tohoto nařízení je stanovit na základě těchto pokynů základní zásady a pravidla pro přístup k soustavě, služby pro přístup třetích stran k soustavě, řízení překročení kapacity, průhlednost, vyrovnávání a obchodování s právy na kapacitu.

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽³⁾ významně přispěla k vytvoření vnitřního trhu se zemním plynem. Nyní je nezbytné zajistit strukturální změny v regulačním rámci, aby se odstranily zbývající překážky dotvoření vnitřního trhu, zejména u obchodu se zemním plynem. Jsou nezbytná další technická pravidla, která se týkají zejména služeb pro přístup třetích stran, zásad mechanismů pro přidělování kapacity, postupů pro řízení překročení kapacity a požadavků na průhlednost.

(4) Článek 15 směrnice 2003/55/ES umožňuje existenci provozovatele kombinované přepravní a distribuční soustavy. Proto pravidla stanovená v tomto nařízení nevyžadují změnu v organizaci vnitrostátních přepravních a distribučních soustav, jež jsou v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice 2003/55/ES, a zejména článku 15 uvedené směrnice.

(2) Zkušenosti získané při provádění a sledování prvního souboru „Pokynů pro správnou praxi“, přijatých v roce 2002 Evropským fórem pro regulaci plynárenství (Forum) ukazují, že pro zajištění úplného provádění pravidel stanovených v pokynech ve všech členských státech a pro stanovení minimální záruky rovných

(5) Do oblasti působnosti tohoto nařízení spadají vysokotlaká potrubí, kterými jsou místní distribuční společnosti připojeny k plynárenské soustavě a která nejsou především používána pro místní distribuci.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 241, 28.9.2004, s. 31.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2004 (Úř. věst. C 104 E, 30.4.2004, s. 306), společný postoj Rady ze dne 12. listopadu 2004 (Úř. věst. C 25 E, 1.2.2005, s. 44) a postoj Evropského parlamentu ze dne 8. března 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku), rozhodnutí Rady ze dne 12. července 2005.

⁽³⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.

(6) Je nezbytné stanovit kritéria pro určování sazeb za přístup k soustavě, aby se zajistilo, že jsou plně v souladu se zásadou nepřístupnosti diskriminace a vyhovují potřebám řádně fungujícího vnitřního trhu, plně zohledňují potřebu integrity soustavy a odrážejí skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou průhledné, včetně odpovídající návrat-

nosti investic, a případně přihlížejí k srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány.

- (7) Při výpočtu sazeb za přístup k soustavám je důležité vzít v úvahu skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou průhledné, jakož i potřebu zajistit přiměřenou návratnost investic a motivaci k výstavbě nové infrastruktury. V tomto ohledu, a zejména pokud bude mezi plynovody existovat účinná soutěž, budou srovnávací rozborů sazeb představovat důležitou součást této úvahy.
- (8) Používání tržních způsobů při stanovování sazeb, například aukcí, musí být slučitelné s ustanoveními směrnice 2003/55/ES.
- (9) Společný minimální soubor služeb pro přístup třetích stran je nezbytný pro stanovení společných minimálních norem přístupu v praxi v celém Společenství, pro zajištění dostatečné slučitelnosti služeb pro přístup třetích stran a pro možnost využívání výhod řádně fungujícího vnitřního trhu se zemním plynem.
- (10) Odkazy na harmonizované přepravní smlouvy v souvislosti s nediskriminačním přístupem k síti provozovatelů přepravních soustav neznamenají, že podmínky přepravních smluv konkrétního provozovatele soustavy v členském státě musí být stejné jako u jiného provozovatele přepravní soustavy v daném nebo v jiném členském státě, pokud nejsou stanoveny minimální požadavky, které musí splňovat všechny přepravní smlouvy.
- (11) Řízení smluvního překročení kapacity soustav je důležité pro vytvoření vnitřního trhu se zemním plynem. Je nezbytné vypracovat společná pravidla, jež by zajistila rovnováhu mezi potřebou uvolnit nevyužitou kapacitu v souladu se zásadou „využít nebo ztratit“ s právem držitele kapacity využít ji v případě potřeby a současně zvyšovat likvidnost kapacity.
- (12) Ačkoliv v současné době nepředstavuje fyzické překročení kapacity soustav ve Společenství problém, může se jím v budoucnu stát. Proto je důležité stanovit pro takové situace základní zásadu pro přidělování překročené kapacity.
- (13) Uživatelé soustav potřebují pro účinný přístup k plynárenské soustavě informace zejména o technických požadavcích a dostupné kapacitě, které

jim umožní využít obchodní příležitosti, které se objeví v rámci vnitřního trhu. Pro tyto požadavky na průhlednost jsou nezbytné společné minimální normy. Tyto informace lze zveřejňovat různými prostředky včetně elektronických prostředků.

- (14) V případě zemního plynu představují nediskriminační a průhledné systémy vyrovnávání používané provozovateli přepravních soustav důležité mechanismy zejména ve vztahu k novým účastníkům vstupujícím na trh, kteří mohou mít s vyrovnáváním svého celkového portfolia prodejů větší potíže než společnosti, jež jsou na daném trhu již zavedené. Proto je nezbytné stanovit pravidla pro zajištění toho, aby provozovatelé přepravních soustav používali tyto mechanismy způsobem slučitelným s podmínkami nediskriminačního, průhledného a účinného přístupu k soustavě.
- (15) Obchodování s primárními právy na kapacitu představuje důležitou součást rozvoje konkurenčního trhu a vytváření likvidity. Toto nařízení by proto mělo stanovit základní pravidla pro tuto oblast.
- (16) Je nezbytné zajistit, aby podniky pořizující si práva na kapacitu mohly tato práva prodat jiným licencovaným podnikům, čímž se zajistí dostatečná likvidita trhu s kapacitou. Tento přístup však nebrání tomu, aby u soustavy, jejíž kapacita není po určité, na vnitrostátní úrovni stanovené období využita, byla tato kapacita dána opětovně na trhu k dispozici jako pevná.
- (17) Vnitrostátní regulační orgány by měly zajistit dodržování pravidel obsažených v tomto nařízení a v pokynech, které jsou podle něj přijaty.
- (18) V pokynech připojených k tomuto nařízení jsou na základě „Druhých pokynů pro správnou praxi“ vymezena podrobná prováděcí pravidla. Tato pravidla se případně budou v průběhu doby vyvíjet s přihlédnutím k rozdílům mezi vnitrostátními plynárenskými soustavami.
- (19) Při navrhování změn pokynů uvedených v příloze tohoto nařízení by měla Komise nejprve vést konzultace se všemi stranami, jichž se pokyny týkají a které jsou zastoupeny profesními organizacemi, a s členskými státy v rámci Fóra a požádat o vyjádření skupinu evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství.
- (20) Členské státy a příslušné vnitrostátní orgány by měly Komisi poskytovat příslušné informace. Komise by měla s těmito informacemi nakládat jako s důvěrnými.

(21) Tímto nařízením a pokyny přijatými v souladu s ním není dotčeno použití pravidel Společenství, které se týkají hospodářské soutěže.

(22) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽¹⁾.

(23) Protože cíle tohoto nařízení, zejména stanovení spravedlivých pravidel pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, a proto jej může být z důvodu rozsahu a účinků lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Cílem tohoto nařízení je stanovit nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám s přihlédnutím ke zvláštnostem celostátních a regionálních trhů, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem.

Tento cíl zahrnuje stanovení harmonizovaných zásad pro sazby či metody jejich výpočtu, pro přístup k soustavě, zavedení služeb pro přístup třetích stran, a harmonizované zásady pro přidělování kapacity a řízení překročení kapacity, stanovení požadavků na průhlednost, pravidla pro vyrovnávání, vyrovnávací poplatky a usnadnění obchodování s kapacitou.

2. Členské státy mohou ustavit subjekt nebo orgán zřízený v souladu se směrnicí 2003/55/ES, který vykonává jednu nebo více funkcí obvykle vykonávaných provozovatelem přepravní soustavy a který podléhá tomuto nařízení.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1. „přepřavou“ přeprava zemního plynu soustavou, tvořenou zejména vysokotlakým potrubím, jinou než těžební plynovodní sítí či než tou částí vysokotlakého potrubí, které je používáno především v souvislosti s místní distribucí zemního plynu, s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
2. „přepravní smlouvou“ smlouva, kterou provozovatel přepravní soustavy uzavírá s uživatelem soustavy za účelem přepravy;
3. „kapacitou“ maximální průtok vyjádřený v obvyklých metrech krychlových za jednotku času nebo v jednotkách energie za jednotku času, na který má uživatel soustavy na základě přepravní smlouvy právo;
4. „nevyužitou kapacitou“ pevná kapacita, kterou si uživatel soustavy pořídil podle přepravní smlouvy, ale kterou nenominoval ve lhůtě stanovené ve smlouvě;
5. „řízením překročení kapacity“ řízení portfolia kapacity provozovatele přepravní soustavy za účelem optimálního a maximálního využití technické kapacity a včasného zjišťování budoucího překročení kapacity a bodů nasycení;
6. „sekundárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou mimo primární trh;
7. „nominací“ oznámení, kterým uživatel soustavy provozovateli přepravní soustavy předem ohlašuje skutečný průtok, který chce do soustavy dodat nebo z ní odebrat;
8. „renominačí“ následné oznámení opravené nominace;
9. „integritou soustavy“ takový stav přepravní soustavy včetně nezbytných přepravních zařízení, kdy tlak a jakost zemního plynu zůstává v rozmezí minimálních a maximálních limitů stanovených provozovatelem přepravní soustavy, takže přeprava zemního plynu je po technické stránce zaručena;
10. „vyrovnávacím obdobím“ období, ve kterém musí jednotliví uživatelé soustavy vyrovnat odběr určitého množství zemního plynu vyjádřeného v jednotkách energie dodávkou stejného množství zemního plynu do přepravní soustavy v souladu s přepravní smlouvou nebo řádem soustavy;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

11. „uživatelé soustavy“ zákazník nebo potenciální zákazník provozovatele přepravní soustavy a samotní provozovatelé přepravních soustav, pokud je to potřebné pro výkon jejich funkce ve vztahu k přepravě;
12. „přerušitelnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s přerušitelnou kapacitou;
13. „přerušitelnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, kterou může provozovatel přepravní soustavy v souladu s podmínkami přepravní smlouvy přerušit;
14. „dlouhodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu jednoho roku a delší;
15. „krátkodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu kratší než jeden rok;
16. „pevnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, která je provozovatelem přepravní soustavy smluvně zaručená jako nepřerušitelná;
17. „pevnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s pevnou kapacitou;
18. „technickou kapacitou“ maximální pevná kapacita, kterou může provozovatel přepravní soustavy nabídnout uživatelům soustavy s přihlédnutím k integritě soustavy a provozním požadavkům přepravní soustavy;
19. „smluvní kapacitou“ kapacita, kterou provozovatel přepravní soustavy přidělil uživateli soustavy na základě přepravní smlouvy;
20. „dostupnou kapacitou“ část technické kapacity, která není přidělena a je v danou chvíli v soustavě ještě k dispozici;
21. „smluvním překročením kapacity“ situace, kdy výše poptávky po pevné kapacitě překračuje technickou kapacitu;
22. „primárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou přímo provozovatelem přepravní soustavy;
23. „fyzickým překročením kapacity“ situace, kdy v určitém okamžiku výše poptávky po skutečných dodáních překračuje technickou kapacitu.

2. Použijí se rovněž příslušné definice obsažené v článku 2 směrnice 2003/55/ES s výjimkou definice přepravy v bodu 3 uvedeného článku.

Článek 3

Sazby za přístup k soustavám

1. Sazby nebo metody pro jejich výpočet, používané provozovateli přepravních soustav a schválené regulačními orgány podle čl. 25 odst. 2 směrnice 2003/55/ES, a rovněž sazby zveřejňované podle čl. 18 odst. 1 uvedené směrnice jsou průhledné, berou v úvahu potřebu integrity soustavy a jejího zlepšování a odrážejí skutečné náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou průhledné, včetně odpovídající návratnosti investic, a případně přihlížejí k srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány. Sazby nebo metody pro jejich výpočet se používají nediskriminačním způsobem.

Členské státy mohou rozhodnout, že sazby lze rovněž určovat tržními prostředky, jako jsou aukce, pokud jsou takové prostředky a výnosy z nich plynoucí schváleny regulačním orgánem.

Sazby nebo metody pro jejich výpočet usnadňují účinné obchodování se zemním plynem a hospodářskou soutěž a současně zabraňují křížovým dotacím mezi uživateli soustavy a poskytují podněty k investicím a k zachování nebo vytváření interoperability přepravních soustav.

2. Sazby za přístup k soustavě nesmí omezit likviditu trhu ani narušit přeshraniční obchod mezi různými přepravními soustavami. Pokud by rozdíly ve struktuře sazeb nebo mechanismů vyrovnávání narušovaly obchod mezi přepravními soustavami, usilují provozovatelé přepravních soustav, aniž je dotčen čl. 25 odst. 2 směrnice 2003/55/ES, v úzké spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány aktivně o sblížení struktur sazeb a zásad ukládání poplatků, a to i ve vztahu k vyrovnávání.

Článek 4

Služby pro přístup třetích stran

1. Provozovatelé přepravních soustav:

a) zajistí nediskriminační nabídku služeb všem uživatelům soustavy. Zejména pokud provozovatel přepravní soustavy nabízí stejnou službu různým zákazníkům, činí tak

za rovnocenných smluvních podmínek buď za použití harmonizovaných přepravních smluv, nebo podle společného řádu soustavy schváleného příslušným orgánem postupem podle článku 25 směrnice 2003/55/ES;

- b) poskytují pevné i přerušitelné služby pro přístup třetích stran. Cena za přerušitelnou kapacitu odráží pravděpodobnost přerušení;
- c) nabízejí uživatelům soustavy dlouhodobé i krátkodobé služby.

2. Přepravní smlouvy uzavřené s nestandardními termíny zahájení nebo na dobu kratší, než je standardní roční přepravní smlouva, nesmějí vést k bezdůvodně vyšším nebo nižším sazbám, jež neodrážejí tržní hodnotu služby podle zásad v čl. 3 odst. 1.

3. Služby pro přístup třetích stran mohou být případně poskytovány s výhradou vhodné záruky solventnosti uživatele soustavy. Tyto záruky nesmí vytvářet bezdůvodnou překážku vstupu na trh a musí být nediskriminační, průhledné a přiměřené.

Článek 5

Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity

1. Účastníkům trhu je dána k dispozici maximální kapacita ve všech významných bodech uvedených v čl. 6 odst. 3, s přihlédnutím k integritě soustavy a účinnost provozu soustavy.

2. Provozovatelé přepravních soustav zavedou a zveřejní nediskriminační a průhledné mechanismy přidělování kapacity, které:

- a) poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití technické kapacity a usnadňují investice do nové infrastruktury;
- b) jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek a zároveň jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu;
- c) jsou slučitelné se systémy přístupu k soustavě členských států.

3. Pokud provozovatelé přepravních soustav uzavírají nové přepravní smlouvy nebo znovu sjednávají stávající přepravní smlouvy, zohlední tyto smlouvy následující zásady:

- a) v případě smluvního překročení kapacity nabídne provozovatel přepravní soustavy nevyužitou kapacitu na primárním trhu alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou,
- b) uživatelé soustavy, kteří chtějí na sekundárním trhu odprodat nebo pronajmout jimi nevyužitou smluvní kapacitu, mají právo tak učinit. Členské státy mohou od uživatelů soustavy požadovat, aby tuto skutečnost oznámili nebo sdělili provozovateli přepravní soustavy.

4. Pokud smluvní kapacita ze stávajících přepravních smluv zůstane nevyužitá a dojde k smluvnímu překročení kapacity, použijí provozovatelé přepravních soustav odstavce 3, pokud tím nebudou porušeny požadavky stávajících přepravních smluv. Pokud by tím došlo k porušení stávajících přepravních smluv, požádají provozovatelé přepravních soustav po konzultaci s příslušnými orgány podle odstavce 3 uživatele soustavy, aby použil nevyužitou kapacitu na sekundárním trhu.

5. Dojde-li k fyzickému přetížení, použije provozovatel přepravní soustavy nebo případně regulační orgán nediskriminační a průhledné mechanismy přidělování kapacity.

Článek 6

Požadavky na průhlednost

1. Provozovatelé přepravních soustav zveřejní podrobné údaje o nabízených službách a uplatňovaných podmínkách spolu s technickými údaji, které uživatelé soustavy potřebují pro účinný přístup k soustavě.

2. Provozovatelé přepravních soustav nebo příslušné vnitrostátní orgány zveřejňují přiměřené a dostatečně podrobné informace o stanovování sazeb, metodách a struktuře, aby zajistili průhledné, objektivní a nediskriminační sazby a usnadnili účinné využívání plynárenské soustavy.

3. U poskytovaných služeb každý provozovatel přepravní soustavy pravidelně, průběžně, srozumitelným a standardizovaným způsobem zveřejňuje pro všechny významné body včetně vstupů a výstupů číselné údaje o technické, smluvní a dostupné kapacitě.

4. Významné body v přepravní soustavě, pro které se musí údaje zveřejňovat, schválí příslušné orgány po konzultaci s uživateli soustavy.

5. Pokud se provozovatel přepravní soustavy domnívá, že z důvodu zachování důvěrnosti není oprávněn zveřejnit všechny požadované údaje, vyžádá si od příslušných orgánů povolení, aby omezil zveřejnění s ohledem na daný bod či dané body.

Příslušné orgány udělují či zamítají povolení případ od případu, přičemž berou v úvahu zejména potřebu oprávněné ochrany obchodního tajemství a cíl vytvoření konkurenčního vnitřního trhu se zemním plynem. Je-li povolení uděleno, zveřejní se dostupná kapacita bez uvedení těch číselných hodnot, kterými by se porušilo zachování důvěrnosti.

Povolení podle tohoto odstavce se neudělí, pokud ve stejném bodě mají smluvní kapacitu tři nebo více uživatelů soustavy.

6. Provozovatelé přepravních soustav vždy zveřejňují informace vyžadované tímto nařízením smysluplným, kvantifikovatelně jasným, snadno přístupným a nediskriminačním způsobem.

Článek 7

Pravidla vyrovnávání a vyrovnávací poplatky

1. Pravidla vyrovnávání musí být stanovena spravedlivým, nediskriminačním a průhledným způsobem a vycházet z objektivních kritérií. Pravidla vyrovnávání odrážejí skutečné potřeby soustavy s přihlédnutím ke zdrojům, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici.

2. V případě netržních systémů vyrovnávání se úrovně tolerance určují způsobem, který buď odráží sezonnost, nebo vede k úrovni tolerance vyšší, než která vychází ze sezonnosti, a který odráží skutečné technické možnosti přepravní soustavy. Úrovně tolerancí odrážejí skutečné potřeby soustavy s přihlédnutím ke zdrojům, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici.

3. Vyrovnávací poplatky v nejvyšší možné míře odrážejí náklady, přičemž zároveň uživatelům soustavy poskytují vhodné podněty k vyrovnání jejich dodávek a odběrů

zemního plynu. Zabraňují křížovým dotacím mezi uživateli soustavy a nebrání vstupu nových účastníků na trh.

Příslušné orgány nebo případně provozovatel přepravní soustavy zveřejňují metody pro výpočet vyrovnávacích poplatků a konečných sazeb.

4. Provozovatelé přepravních soustav mohou uložit peněžní sankce uživatelům soustavy, jejichž dodávka do přepravní soustavy a odběr z ní není v rovnováze podle pravidel vyrovnávání uvedených v odstavci 1.

5. Peněžní sankce přesahující skutečně vzniklé náklady na vyrovnávání, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou průhledné, se zohlední při výpočtu sazeb takovým způsobem, aby se nesnížil zájem na vyrovnávání, a schválí je příslušné orgány.

6. Aby uživatelé soustavy měli možnost přijmout včasná nápravná opatření, poskytují provozovatelé přepravních soustav dostatečné, včasné a spolehlivé on-line informace o stavu vyrovnávání u jednotlivých uživatelů soustavy. Úroveň poskytovaných informací odráží úroveň informací, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici. Pokud je poskytování těchto informací zpoplatněno, schválí poplatky příslušné orgány a provozovatel přepravní soustavy je zveřejní.

7. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přepravních soustav usilovali o harmonizaci režimů vyrovnávání a zjednodušení struktur a úrovní poplatků za vyrovnávání za účelem usnadnění obchodování se zemním plynem.

Článek 8

Obchodování s právy na kapacitu

Každý provozovatel přepravní soustavy učiní přiměřené kroky, aby umožnil a usnadnil volné obchodování s právy na kapacitu. Každý takový provozovatel vypracuje harmonizované přepravní smlouvy a postupy pro primární trh, aby usnadnil sekundární obchodování s kapacitou, a uzná převod primárních práv na kapacitu, je-li mu to uživatelem soustavy oznámeno. Harmonizované přepravní smlouvy a postupy se oznamují regulačním orgánům.

Článek 9

Pokyny

1. Pokyny, kterými se stanoví minimální stupeň harmonizace požadované pro dosažení cíle tohoto nařízení, případně určí:

- a) podrobnosti o službách pro přístup třetích stran včetně druhu, trvání a ostatních náležitostí těchto služeb podle článku 4;
- b) podrobnosti zásad pro mechanismy přidělování kapacity a uplatňování postupů řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity podle článku 5;
- c) podrobné vymezení technických údajů, které uživatel soustavy potřebuje pro účinný přístup k soustavě, a určení všech významných bodů z důvodu požadavků na průhlednost, včetně informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu zveřejňování těchto informací v souladu s článkem 6.

2. Pokyny týkající se záležitostí uvedených v odstavci 1 jsou stanoveny v příloze. Komise je může změnit; změna se provede postupem podle čl. 14 odst. 2.

3. Použití a změna pokynů přijatých na základě tohoto nařízení odráží rozdíly mezi jednotlivými vnitrostátními plynárenskými soustavami, a proto nejsou vyžadovány na úrovni Společenství jednotné podmínky pro přístup třetích stran. Přesto mohou pokyny stanovit minimální požadavky, jež je třeba splnit pro dosažení nediskriminačních a průhledných podmínek přístupu k soustavě nezbytných pro vnitřní trh se zemním plynem, které lze poté uplatňovat s ohledem na rozdíly mezi vnitrostátními plynárenskými soustavami.

Článek 10

Regulační orgány

Při výkonu svých povinností podle tohoto nařízení zajišťují regulační orgány členských států zřízené podle článku 25 směrnice 2003/55/ES soulad s tímto nařízením a s pokyny přijatými podle článku 9 tohoto nařízení.

Tyto orgány případně spolupracují navzájem a s Komisí.

Článek 11

Poskytování informací

Členské státy a regulační orgány poskytnou na žádost Komise veškeré potřebné informace pro účely článku 9.

Pro poskytnutí informací stanoví Komise přiměřenou lhůtu, přičemž přihledne ke složitosti požadovaných informací a k jejich naléhavosti.

Článek 12

Právo členských států na stanovení podrobnějších opatření

Tímto nařízením nejsou dotčena práva členských států zachovat nebo zavést opatření obsahující podrobnější ustanovení, než která jsou uvedena v tomto nařízení a v pokynech podle v článku 9.

Článek 13

Sankce

1. Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá nezbytná opatření pro zajištění jejich provádění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy o těchto předpisech vyzoomí Komisi nejpozději do 1. července 2006 a neprodleně oznámí veškeré jejich následné změny.

2. Sankce podle odstavce 1 nejsou trestněprávní povahy.

Článek 14

Projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 30 směrnice 2003/55/ES.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí Rady 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 15**Zpráva Komise**

Komise sleduje provádění tohoto nařízení. Ve své zprávě podle čl. 31 odst. 3 směrnice 2003/55/ES Komise rovněž uvede zkušenosti získané při používání tohoto nařízení. Zpráva zejména přezkoumá, do jaké míry bylo nařízení úspěšné při zajištění nediskriminačních a náklady odrážejících podmínek přístupu k soustavě u plynárenských přepravních soustav, a přispělo tak zákazníkům k možnosti volby na řádně fungujícím vnitřním trhu a k dlouhodobé bezpečnosti dodávek. V případě potřeby se zpráva doplní vhodnými návrhy nebo doporučeními.

Článek 16**Odchytky a výjimky**

Toto nařízení se nevztahuje na:

- a) plynárenské přepravní soustavy v členských státech po dobu trvání odchytky udělené podle článku 28 směrnice 2003/55/ES; členské státy, kterým byly uděleny odchytky podle článku 28 směrnice 2003/55/ES, mohou Komisi požádat o přechodnou odchytku od použití tohoto nařízení až na dobu dvou let ode dne, k němuž odchytky uvedené v tomto písmenu pozbude platnosti;
- b) propojovací vedení mezi členskými státy, významná zvýšení kapacity stávajících infrastruktur a změny

infrastruktur, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu, jak je uvedeno v čl. 22 odst. 1 a 2 směrnice 2003/55/ES, které jsou vyňaty z působnosti článků 18, 19, 20 a čl. 25 odst. 2, 3 a 4 uvedené směrnice, pokud jsou vyňaty z ustanovení uvedených v tomto písmenu;

- c) plynárenské přepravní soustavy, kterým byla udělena výjimka podle článku 27 směrnice 2003/55/ES.

Článek 17**Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od dne 1. července 2006, s výjimkou čl. 9 odst. 2 druhé věty, která se použije ode dne 1. ledna 2007.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 28. září 2005.

Za Evropský parlament
předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda

D. ALEXANDER

PŘÍLOHA

POKYNY PRO

1. **Služby pro přístup třetích stran,**
2. **Zásady mechanismů přidělování kapacity, postupů řízení překročení kapacity a jejich uplatňování v případě smluvního překročení kapacity a**
3. **Vymezení technických informací, které uživatelé soustavy potřebují pro účinný přístup k soustavě, určení všech významných bodů z důvodu požadavků na průhlednost a informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu, podle kterého se tyto informace zveřejňují**

1. **Služby pro přístup třetích stran**

1. Provozovatelé přepravních soustav nabízejí pevné a přerušitelné služby s nejkratší dobou trvání jeden den.
2. Harmonizované přepravní smlouvy a společný řád soustavy jsou stanoveny způsobem, který usnadňuje obchodování a převádění smluvní kapacity uživatelů soustavy a nebrání přitom uvolňování kapacity.
3. Provozovatelé přepravních soustav vypracují řády soustavy a harmonizované smlouvy na základě řádné konzultace s uživateli soustavy.
4. Provozovatelé přepravních soustav zavedou standardizované postupy nominace a renominace. Dále zavedou informační systémy a prostředky elektronické komunikace pro poskytování vhodných údajů uživatelům soustavy a pro zjednodušení obchodních transakcí, jako jsou nominace, nasmlouvání kapacity a převod práv na kapacitu mezi uživateli soustavy.
5. Provozovatelé přepravních soustav harmonizují formalizované postupy předkládání požadavků a doby pro jejich vyřízení podle nejlepší praxe v odvětví s cílem zkrátit dobu pro vyřízení na minimum. Nejpozději do 1. července 2006 zajistí po konzultaci s dotčenými uživateli sítě on-line systémy rezervace a potvrzování kapacity a postupy nominace a renominace.
6. Provozovatelé přepravních soustav nebudou uživatelům soustavy odděleně zpoplatňovat žádosti o informace a transakce, které jsou spojené s jejich přepravními smlouvami a které jsou plněny v souladu se standardními pravidly a postupy.
7. Žádosti o informace, které vyžadují mimořádné nebo nadměrné výdaje, jako jsou například studie proveditelnosti, se mohou zpoplatnit odděleně za předpokladu, že takové poplatky lze řádně odůvodnit.
8. Provozovatelé přepravních soustav spolupracují s ostatními provozovateli přepravních soustav při koordinování údržby příslušných soustav, aby se minimalizovaly výpadky přepravních služeb poskytovaných uživatelům soustav a provozovatelům přepravních soustav v jiných oblastech a aby se zajistil stejný přínos, co se týče bezpečnosti dodávek včetně tranzitu.
9. Provozovatelé přepravních soustav jednou ročně v předem stanoveném termínu zveřejní veškeré termíny plánované údržby, které mohou mít vliv na práva uživatelů soustavy vyplývající z přepravních smluv, a s dostatečným časovým předstihem i příslušné provozní informace. Toto zahrnuje včasné a nediskriminační zveřejnění všech změn v termínech plánované údržby a oznámení o neplánované údržbě, jakmile má

provozovatel přepravní soustavy tyto informace k dispozici. V průběhu údržby provozovatel přepravní soustavy pravidelně aktualizuje informace týkající se předpokládané délky údržby a jejího dopadu.

10. Provozovatelé přepravních soustav vedou a na požádání příslušnému orgánu předloží deník skutečné údržby a přehled vzniklých výpadků. Informace se na požádání poskytnou i osobám dotčeným výpadkem.

2. **Zásady mechanismů přidělování kapacity, postupů řízení překročení kapacity a jejich uplatňování v případě smluvního překročení kapacity**

2.1 *Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů řízení překročení kapacity*

1. Mechanismy přidělování kapacity a postupy řízení překročení kapacity napomáhají rozvoji hospodářské soutěže, likvidnímu obchodu s kapacitou a jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek. Jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu.
2. Tyto mechanismy a postupy zohledňují integritu dané soustavy a bezpečnost dodávek.
3. Tyto mechanismy a postupy nebrání vstupu nových účastníků na trh ani nevytváří zbytečné překážky při vstupu na trh. Nebrání účastníkům trhu, včetně nově vstupujících účastníků a společností s malým podílem na trhu, v účinné soutěži.
4. Tyto mechanismy a postupy poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití technické kapacity a usnadňují investice do nové infrastruktury.
5. Uživatelům soustavy se sdělí, jaké druhy okolností mohou ovlivnit dostupnost smluvní kapacity. Informace o přerušení by měly odrážet úroveň informací, jež má k dispozici provozovatel přepravní soustavy.
6. Pokud z důvodů integrity soustavy nastanou problémy s plněním smluvních povinností týkajících se dodávek, měli by o tom provozovatelé přepravní soustavy vyrozumět uživatele soustavy a neprodleně usílovat o nalezení nediskriminačního řešení.

Provozovatelé přepravních soustav projednají postupy před jejich zavedením s uživateli soustavy a dohodnou se na nich s regulačním orgánem.

2.2 *Postupy řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity*

1. V případě, že smluvní kapacita zůstane nevyužita, dají provozovatelé přepravních soustav prostřednictvím smluv s různou délkou trvání tuto kapacitu k dispozici na primárním trhu jako přerušitelnou, pokud příslušný uživatel soustavy tuto kapacitu nenabídne za přiměřenou cenu na sekundárním trhu.
2. Příjmy z uvolněné přerušitelné kapacity se rozdělí podle pravidel stanovených nebo schválených příslušným regulačním orgánem. Tato pravidla musí být v souladu s požadavky účinného a účelného využití soustavy.

3. Příslušný regulační orgán může stanovit cenu za uvolnění přerušitelné kapacity s přihlédnutím k převládajícím konkrétním okolnostem.
4. Provozovatelé přepravních soustav případně vyvinou přiměřené úsilí, aby na trhu nabídli alespoň část nevyužitě kapacity jako pevnou kapacitu.

3. **Vymezení technických informací, které uživatelé soustavy potřebují pro účinný přístup k soustavě, určení všech významných bodů z důvodu požadavků na průhlednost a informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu, podle kterého se tyto informace zveřejňují**

3.1 *Vymezení technických informací, které uživatelé soustavy potřebují pro účinný přístup k soustavě*

Provozovatelé přepravních soustav zveřejní o svých soustavách a službách alespoň tyto informace:

- a) podrobný a úplný popis různých nabízených služeb a výše poplatků;
- b) různé typy přepravních smluv pro tyto služby a případně řád soustavy nebo standardní podmínky, v nichž jsou vymezena práva a povinnosti všech uživatelů soustavy, včetně harmonizovaných přepravních smluv a dalších důležitých dokumentů;
- c) harmonizované postupy uplatňované při používání přepravní soustavy včetně definice základních pojmů;
- d) ustanovení o přidělování kapacity, řízení překročení kapacity, postupech proti nadměrné rezervaci kapacit a pro opětovné využití;
- e) pravidla pro obchod s kapacitou na sekundárním trhu ve vztahu k provozovateli přepravní soustavy;
- f) případně úroveň pružnosti a tolerance zahrnuté v přepravních a jiných službách bez samostatného zpoplatnění, jakož i dodatečně nabízenou pružnost a tomu odpovídající poplatky;
- g) podrobný popis plynárenské soustavy provozovatele přepravní soustavy s uvedením všech důležitých propojovacích bodů, kterými je jeho soustava napojena na přepravní soustavy jiných provozovatelů nebo plynárenskou infrastrukturu, jako jsou zařízení pro zkapalněný zemní plyn (LNG) a infrastruktury nezbytné pro poskytování pomocných služeb vymezených v čl. 2 odst. 14 směrnice 2003/55/ES;
- h) informace o požadavcích na jakost zemního plynu a tlak;
- i) pravidla pro připojení k soustavě provozované provozovatelem přepravního systému;
- j) včasné poskytnutí informací o navrhovaných nebo skutečných změnách služeb nebo podmínek včetně bodů uvedených v písmenech a) až i).

3.2 Určení všech významných bodů z důvodu požadavků na průhlednost

Významné body musí přinejmenším zahrnovat:

- a) všechny body vstupu do soustavy provozované provozovatelem přepravní soustavy;
- b) nejdůležitější body a oblasti výstupu, jež představují nejméně 50 % celkové výstupní kapacity soustavy daného provozovatele přepravní soustavy včetně všech bodů a oblastí výstupu, jež představují více než 2 % celkové výstupní kapacity soustavy;
- c) všechny propojovací body mezi různými soustavami provozovatelů přepravních soustav;
- d) všechny body propojující soustavu provozovatele přepravní soustavy s terminálem LNG;
- e) všechny důležité body v soustavě daného provozovatele přepravní soustavy včetně připojovacích bodů na plynárenské uzly. Za důležité se považují všechny body, u nichž může na základě zkušenosti dojít k fyzickému překročení kapacity;
- f) všechny body spojující soustavu daného provozovatele přepravní soustavy s infrastrukturou nezbytnou pro poskytování pomocných služeb vymezených v čl. 2 odst. 14 směrnice 2003/55/ES.

3.3 Informace, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časový plán, podle kterého se tyto informace zveřejňují

1. Pro všechny významné body provozovatelé přepravních soustav zveřejňují pravidelně, průběžně, srozumitelně a ve standardizovaném formátu na internetu následující informace o kapacitě rozepsané až na jednotlivé dny:
 - a) maximální technická kapacita pro toky oběma směry,
 - b) celková smluvní a přerušitelná kapacita,
 - c) dostupná kapacita.
2. Pro všechny významné body provozovatelé přepravních soustav předem zveřejní dostupné kapacity pro nadcházející období alespoň 18 měsíců a tyto informace aktualizují alespoň každý měsíc nebo častěji, jsou-li k dispozici nové údaje.
3. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují denní aktualizaci krátkodobých služeb, jež jsou k dispozici (den předem a týden předem), která mimo jiné vychází z nominací, převažujících smluvních závazků a pravidelných dlouhodobých výhledů o dostupných ročních kapacitách pro všechny významné body až na dobu deseti let.
4. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují pro všechny významné body průběžně za poslední tři roky nejvyšší a nejnižší dosaženou měsíční míru využití kapacity a roční průměrné toky.
5. Provozovatelé přepravních soustav vedou deník skutečných souhrnných toků za alespoň tříměsíční období.

6. Provozovatelé přepravních soustav vedou záznamy o všech smlouvách na kapacitu a veškerých dalších významných informací, které se vztahují k výpočtu a poskytnutí přístupu k dostupným kapacitám; příslušné vnitrostátní orgány mají při plnění svých povinností k těmto záznamům přístup.
 7. Provozovatelé přepravních soustav poskytnou uživatelsky přívětivé nástroje pro výpočet sazeb za nabízené služby a pro on-line ověření dostupné kapacity.
 8. Pokud provozovatelé přepravních soustav nejsou schopni zveřejnit informace v souladu s body 1, 3 a 7, konzultují příslušné vnitrostátní orgány a vypracují co možná nejdříve, avšak nejpozději do 31. prosince 2006, akční plán provedení.
-